

**Razvod i roditeljska skrb
u Obiteljskom zakonu NN75/2014
Izv. prof. dr. sc. Branka Rešetar**

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA

PFO

PRAVNI FAKULTET U OSIJEKU

Uvod

1. RAZVOD (sporazumni i po tužbi)

- a) Uloga centra za socijalnu skrb
- b) Uloga suda

2. RODITELJSKA SKRB I OSTVARIVANJE RS nakon razvoda

- a) Pravo na roditeljsku skrb
- b) Ostvarivanje roditeljske skrbi

3. SPOROVI RODITELJA O RS

- a) Uloga centra za socijalnu skrb
- b) Sudski postupci

1. Razvod s mljt.djecom

a) Sporazumni razvod

- obvezno savjetovanje css (čl. 321-328)
- plan o zajedničkoj RS (čl. 106-107)

b) Tužba za razvod

- obvezno savjetovanje css (čl. 321-328)
- obvezan 1. sastanak obiteljske medijacije (čl. 320.st.3. – od 01.01.2015.)

1a) Uloga centra za socijalnu skrb

a) Sporazumni razvod

Obvezno savjetovanje (pomoć oko plana o ZRS i/ili upućivanje u obiteljsku medijaciju i izrada izvješća o OS)

* Pravilnik o obveznom savjetovanju (NN 106/2014)...1-3 sastanka

* Sud može kad sumnja u Plan zatražiti mišljenje css (čl. 357/2)

a) Tužba za razvod braka

Nalaz i mišljenje (čl. 416) po nalogu suda (čl. 356:):

- tko će od roditelja ostvarivati samostalnu RS (potpuno ili djelomično),
- o načinu ostvarivanja osobnih odnosa s djetetom i
- imovinskim prilikama radi određivanja uzdržavanja.

1b) Uloga suda

Osmi dio POSTUPAK PRED SUDOM

a) Sporazumni razvod

➤ Izvanparnični postupak

3. Postupak radi sporazumnog razvoda braka (čl. 453-460)

4. Postupak radi odobravanja plana o ZRS (čl. 461-467)

b) Tužba za razvod

➤ Parnični postupak

1.b Postupak radi razvoda (čl. 379-381)

3. Postupak o RS, ostvarivanju osobnih odnosa i uzdržavanju djeteta (čl. 408-422)

1b) Uloga suda – razvod po tužbi

1. Imenovati djetetu **posebnog skrbnika** i ročište zakazati u roku od 15 dana (čl. 347/2)
2. Donijeti **privremenu mjeru** o mjestu stanovanja djeteta i ostvarivanja osobnih odnosa s roditeljem (čl. 536):
 - na zahtjev stranaka ili
 - ex offo (kad naloži izradu stručne procjene i mišljenja ili vještačenje)
 - rok 30 dana za odluku i odlučivanje o žalbi (čl. 347)

1b) Uloga suda- **razvod po tužbi**

3. **Utvrđivanje činjenica i dokaza** (čl. 416/1)

- utvrditi mišljenje djeteta

 - * Pravilnik o utvrđivanju mišljenja djeteta NN 106/2014)

- utvrditi kako su roditelji provodili vrijeme s djetetom prije pogoršanja odnosa

- tražiti nalaz i mišljenje css ili vještaka

4. Prilikom donošenja odluke **cijeniti spremnost roditelja na suradnju i poticanje kontakata s djetetom** (čl. 416/2).

- * vidi izvješće czs o OS (čl.324/19), izvješće OM (čl.337/1)

OSIM u slučaju obiteljskog nasilja!!

1b) Uloga suda – razvod po tužbi

5. U vezi s **osobnim odnosima** (čl. 417):

- upozoriti roditelje na važnost kontakta djeteta i roditelja
- poticati roditelje na sporazum (ako je moguće i ako nije bilo pokušaja OM)
- mjesto ostvarivanja osobnih odnosa mora biti neutralno i prikladno za dijete, uvažavati potrebe roditelja,
- precizno odrediti kontakte (vrijeme, mjesto, troškovi)

6. **PISANO UPOZORENJE** (čl. 417/3) poslije izreke:

Pravne posljedice nepoštivanja odluke :

Novčana kazna do 30.000 kuna

Zatvorska kazna od 1dana do 6 mjeseci

Mogućnost promjene odluke s kojim će roditeljem dijete stanovati

2.a) Roditeljska skrb – koncept (čl. 91-101)

Koncept sadržan u jednoj odredbi (članak 92.)

1. Zaštita osobnih prava (razrađuje se od čl. 93 do 96)

- Zdravlje, razvoj, njega i zaštita (razrađuje se u čl. 93);
- Odgoj, obrazovanje i školovanje (razrađuje se u čl. 94)
- Ostvarivanje osobnih odnosa (razrađuje se u čl. 95)
- Određivanje mjesta stanovanja (razrađuje se u čl. 96)

2. Upravljanje imovinom (razrađuje se u čl. 97 i 98)

3. Zastupanje djeteta (razrađuje se u čl. 99, 100 i 101)

2a) Pojam i sadržaj roditeljske skrbi (čl. 92.)

Zaštita osobnih prava

- 1. Zdravlje, razvoj, njega i zaštita (čl. 93)
- 2. Odgoj, obrazovanje i školovanje (čl. 94)
- 3. Osobni odnosi s djetetom (čl. 95)* ** (od čl.119-125)
- 4. Određivanje mjesta stanovanja (čl. 96)

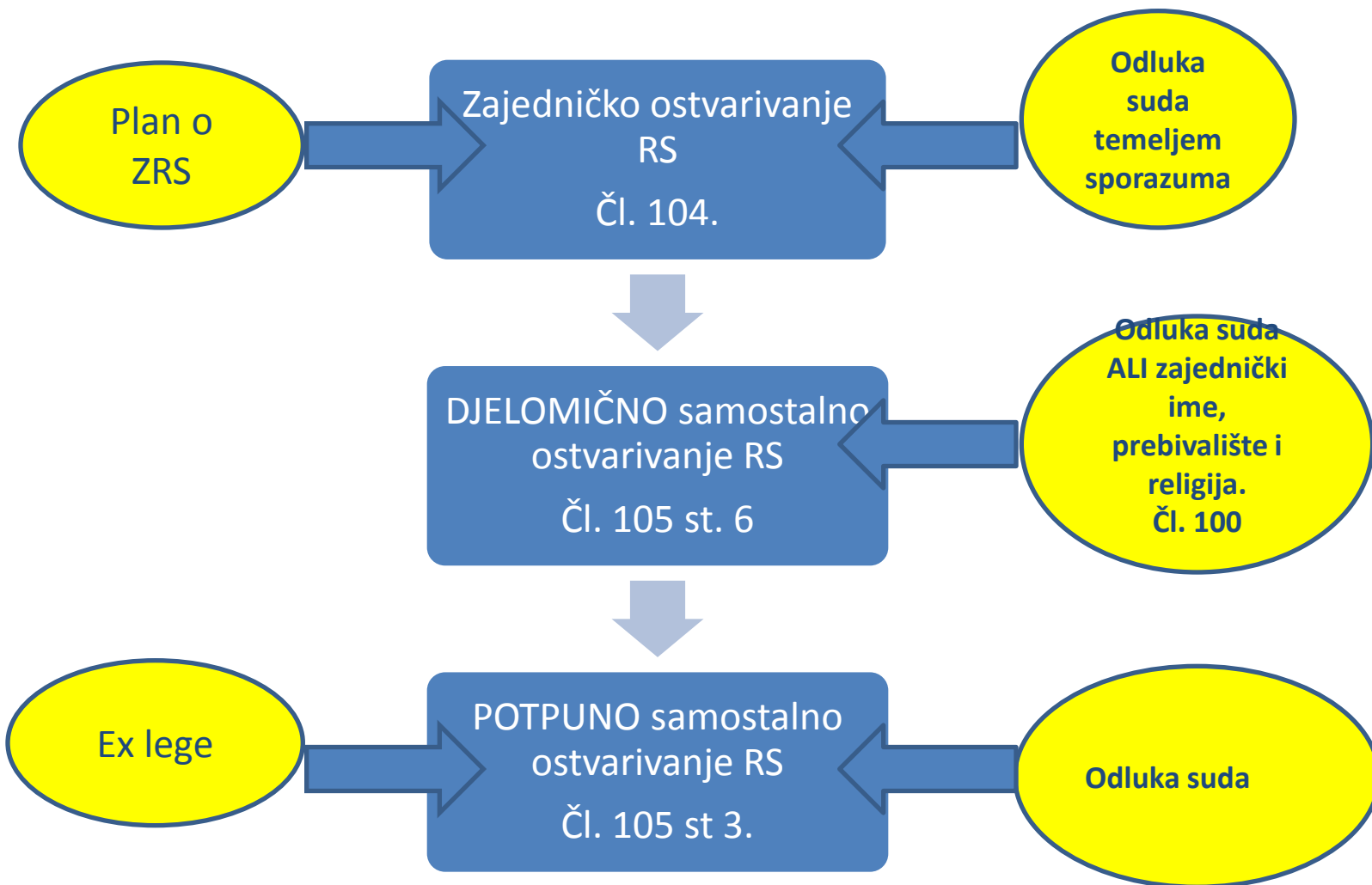
Upravljanje imovinom

- 1. Upravljanje imovinom (čl. 97)
- 2. Ograničavanje upravljanja imovinom (čl. 98)

Zastupanje

- 1. Zastupanje djeteta (čl. 99)
- 2. Zastupanje u bitnim osobnim pravima (čl. 100)
- 3. Zastupanje u vrjednijim imovinskim pravima (čl. 101)

2b) Tri modaliteta ostvarivanja RS nakon razvoda braka

Primjena ObZ 2014 na primjere iz života

1.) Nakon razvoda braka otac i majka spremni zajednički skrbiti o djetetu.

PLAN O ZAJEDNIČKOJ RS ILI SPORAZUM PRED SUDOM

2.) Nakon razvoda braka otac želi zajednički skrbiti o djetetu, ali se majka protivi i želi samostalno skrbiti o djetetu te isključiti oca. (majka manipulator)

ODLUKA SUDA, DJELOMIČNA SAMOSTALNA RS OCA.

3.) Nakon razvoda braka majka i otac žele samostalno skrbiti o djetetu, te isključiti drugog roditelja. (oboje manipulatori) IZBOR MANJE ŠTETE PO DIJETE!

ODLUKA SUDA, DJELOMIČNA ILI POTPUNA SAMOSTALNA RS

4.) Razvod braka i obiteljsko nasilje

ODLUKA SUDA, POTPUNA SAMOSTALNA RS JEDNOG-RODITELJA ŽRTVE OBITELJSKOG NASILJA

***U slučajevima 2,3 i 4 dijete zastupa posebni skrbnik i nužno mišljenje czs/vještačenje roditelja!**

Primjer izreke presude

1. Zajedničko maloljetno dijete xy (10 g) nakon razvoda braka **stanovati će na adresi Zagrebačka 21, u Osijeku** s ocem xy.
2. Otac xy će **ostvarivati samostalnu roditeljsku skrb o djetetu.**
3. **Otac xy i majka xy suglasno će donositi odluke iz članka 100. Obiteljskog zakona** (o promjeni djetetova imena, mjesta stanovanja, izboru ili promjeni vjerske pripadnosti)
4. Majka xy će ostvarivati osobne odnose s djetetom na slijeći način:
 - Svaku srijedu od 15.00 do 19.00
 - Svaki drugi vikend od petka u 15.00 do nedjelje 19.00 satu
 - Blagdane i državne praznike majka i otac će provoditi s djetetom naizmjenice.
 - Polovicu školskih zimskih, proljetnih i ljetnih praznika, u prvom dijelu s majkom, a u drugom dijelu s ocem.
 - Majka će u točno vrijeme dolaziti po dijete ispred očeve kuće, a otac će u točno vrijeme dolaziti po dijete ispred majčine kuće.
5. Majka xy će plaćati uzdržavanje u iznosu od 1.500 kuna.....

PRAVNE POSLJEDICE NEPOŠTIVANJA ODLUKE:.....

Zajedničko ostvarivanje RS nakon razvoda braka

1) **Zajednički odlučuju** o bitnim osobnim stvarima (čl. 100):

- promjena imena,
- prebivališta,
- izbor ili promjena vjerskog opredjeljenja i
- davanja odobrenja u vezi s priznavanjem očinstva.

2) **Zajednički odlučuju** o vrjednijim imovinskim pravima djeteta (101).

3) **Samostalno donose svakodnevne i hitne odluke** u vezi s djetetom za vrijeme dok se dijete nalazi kod njega. (čl.110.)

* Planom o ZRS mogu dogovoriti zajedničko odlučivanje o zdravlju, školovanju, kontaktima s rodbinom, inače dijete zastupa jedan roditelj, a za drugoga se presumira pristanak.

Potpuno samostalno ostvarivanje RS i prava drugog roditelja:

1) **Jedan roditelj potpuno samostalno ostvaruje RS.**

2) **Drugi roditelj ima:**

- Pravo na osobne odnose s djetetom prema odluci suda (čl. 119).
- Pravo na donošenje svakodnevnih odluka o djetetu dok je dijete kod roditelja temeljem zakona (čl. 110.st. 1.)
- Pravo na donošenje hitnih odluka u slučaju neposredne opasnosti po dijete temeljem zakona (čl. 110. st. 3.).
- Pravo na informacije o bitnim okolnostima u vezi s djetetom (npr. zdravlje, lječenje, uspjeh u školi temeljem zakona (čl. 121.)

* Kod djelomičnog samostalnog ostvarivanja RS ima još i pravo suodlučivanja o bitnim osobnim stvarima iz čl .100.

Sva prava od 1. do 4. mogu biti ograničena ili zabranjeno samo odlukom suda ako je potrebno zaštititi dobrobit djeteta!

3. Sudski postupci o stvarima iz roditeljske skrbi nakon razvoda braka

a) Uloge centra za socijalnu skrb:

- Obvezno savjetovanje prije pokretanja sudskih postupaka
- Nalaz i mišljenje na zahtjev suda

b) Sud i sudski postupci:

Sudski parnični postupci iz RS, kad se traži promjena prethodne sudske odluke o stanovanju djeteta, RS i osobnim odnosima s djetetom.

Sudski izvanparnični postupci iz RS, kad postoji spor između roditelja (čl 478):

- Upravljanje i zastupanje u vezi s vrjednijom imovinom djeteta
- Neslaganje o odlukama koje su bitne 100+101 i ostale koje mogu biti bitne (školovanje, zdravlje, kontakti sa srodnicima)
- Pravo na informaciju o djetetu

3. Sudski postupci o stvarima iz roditeljske skrbi nakon razvoda braka

- **PROMJENA MJESTA STANOVANJA RODITELJA I DJETETA (Čl. 484)**
 - * BITNO OSOBNO PRAVO DJETETA (Čl.100)

Bitne okolnosti za donošenje odluke:

- dob i mišljenje djeteta,
- pravo na osobne odnose s drugim roditeljem,
- spremnost i volja na surađivanje,
- osobne prilike roditelja (motiv preseljenja),
- udaljenost prebivališta i nove destinacije,
- pravo roditelja na slobodu kretanja.

Hvala na pozornosti!